

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

శ్రీ తిక్కన వారి మాట బి' ౧౦ స్తోమనాకరము

ఉస్మానియావిద్యపీఠము

శ్రీ సామయ విద్యాపీఠముయొక్క
 గరిశంకం, వంశకృత వివేక
 అందినది. దానిలోని కొన్ని సాత్ర
 మములనుగూర్చి వివర్ణించబడిన
 మున్నది. విద్యాపీఠము శ్రీశాకమూర్తి
 వర్ధి విశాఖ్యలంకాధిపతి కాంచనమున్న
 ని స్థలముగా కడపి చివది. అన్ని
 ఖలలోహదా వర్ధి కాంచనము
 దనియు ఇందు తెలిసినారు. కాని
 తోమలోహశ్రమమువర్ధిలేదనియు, వె
 కవర్ధివర్ధిలేదనియు అందుకై మామ
 భావము కలుగుచున్నదనియు (ఇతరశ్లో
 మములు తెలిపినారు) ఉద్ధృత (రా
 వర్ధియవర్ధివర్ధి నవజాముగా ఇంగ్లీ
 శకా ఇతర భావమర్థియు నవమర్థియు
 నుకావ. అందుకై విదారా
 తోమ వివేకభావ. దానికై భావ
 వివసమమలేదు. ఉద్ధృతరావభావ (రా
 వర్ధియవనరక. కాంచనమర్థిభావలుఇంగ్లీ
 శముల యెన్నో క్లుప్తమర్థివేమంది
 తగత (రావభావ) నున్న దులదెను
 భావము తెలుపవలసి యుండెను
 ఇరగఫనలో విద్యాపీఠ చరిత్రలో
 క ముఖ్యసంఘటన మున్నది న.
 అందువిద్యాపీఠము తరుచు కడప
 ముములులేమి వచ్చుకొనుచు దాక
 గతారు విద్యాపీఠము నాగ్నయించిరి
 క్లుప్తము మునుపురావర్ధిని అనము
 మలో వివరయాలకై అందోహనము
 యుట దెను. అనముయనునది ఇంచు
 అందు అర్థమిదియనియును. ఇతరల
 తోమములను నుల కొందరు వివరగా
 రెగము. కాని దానిఫలితముయాలేక
 యెను. అనముయనులో కొందరు
 మున్నదానికారము విద్యాపీఠము ఇచ్చిని
 విద్యాపీఠములకు వచ్చుచే కావల
 నును. ఇతరములను నానుభవతో
 చ్చార్ధము కొరకలను వర్ధిలంది
 ర్ధము ప్రభువుగారు తమ వైస్రాయ
 దిలో నెలవిచ్చియందెట్లుగా ఉన్న
 యావిద్యాపీఠము మున్నోరులట్లు
 అందులకును అట్లే చేర్చుటకావలము
 టిగా నందులకు చేర్చుటకావలము

[illegible][illegible]

విద్యావీక్షణములో ఒక పరిశోధన
కాళి కలదనియు అందు ఆముదము
నుండి వయవీక్షణములు చేయవచ్చును
అను విషయమును ఇట్టి మరొక యితరవిషయ
యాలనుఁ జేరింపవలయునుగూడని తె
సీనారు. నవ్వదా దాఁకి విషయము కల
గుగాక-

విద్యావేదవు గ్రంథాలయముల
రూ.౭.౬.౩ (గ్రంథాలయమున). ఇదినుం
నపుడు ఈగ్రంథాలయ కేటలాగ్ను
చేతనేగూ గణానినాడు. కేటలాగ్ను
వేదవేద్య విద్యార్థులకు మూర్తము ఇ
ప్రత్యేకించబడుచును. ఇతరవిద్యార్థు
కుల గ్రంథాలయమునందీ గ్రంథాల
యీశీర్షినిపేర్చుటకు అధికారము కలవా
యందులనును చుదాకాకా వానినా
యందునానామము గా నూహించు
వకను ప్రతి ఉద్ధృతినిం గొని దా
దేశాలోకా) కైకము తం" ఇదా
గ్రంథాలయ చక్రపు: నా: కేటలాగ్
లను. ఇనేవిధమున గ్రంథాలయ కేట
లీనాదు. ఇ కు ను నూహించవలయు
ప్రత్యేకించిన గణానినానా నమప్రకా
పాపు పాకగానానాదు. నమరెను
ద. వి. వి. శాఖలగ్రంథాలయమున గు
ప్రతికల వచ్చుచున్న వచ్చునకర
లందు ముగి వచ్చింను నచ్చునకర
నా: నేదు. బహువిధ ప్రకారము వదిలి
గిర్నీని ఇ ప్రత్యేకించు లేర్పించవలెను
ఇట్లు లేర్పించుటచేత ఏదో సూచనప్రక
లము మహావేదకారము చేసినట్లుగదా
మేమునుచున్నందు సూచక ప్రకార
ఒకదవ్వికలదని తెలుపుటకే యున్నచేత
వలెను. అందున్నాను. సూచనప్రక
కను ము విద్యార్థులయొక్కయు వ్యక్తి
ల సూచనప్రకారము చేతనే వేదవేద్య
కావలెననికలగదా.

ముల్కీభామ, అరిష్టదీక్షార్థం
నిజమెంతి (నర్సింహ్ అట) కలదట! ఇది
నేటివీరకాయసంఘము!! ముల్కీభామ
స్థానము విద్యాపీఠములో ఎక్కడున్న

పో అంధకరితెలియును- అంధకరిగల
 దానగు ఈముల్కీభావల అభివృద్ధి
 పరిగె పవ్వల అంతరంగాలకు ముగి
 గా తెలియను- ఈపరిగె నిమిషవేగి
 నది ఈనవేగిలో కావరాదు, ఒకకా
 టకములోమాత్రము ఒక చిన్న వ్యాసము
 ప్రాయశఃపడి అంతే అభివృద్ధిచని
 ముగిసిపోయినది- తెనుగులో ఏము
 జరిగింది అదిచిందుల చూపుము
 ఇందుమాత్రము ప్రకటితము కాలేదు-
 దివాన్కీములో అరగూచుచు ఉన్నా
 రటకా- అందు తెలుగు చదివేవారె
 డరు! మొత్తము గల ముంది- ప్రాకృ
 పర్యాయ పం. ఏ శకకాలిని ముగ
 రుకాదా పై గెటలో వేసినారు. మర
 టిని గెట మంది కన్న వాన్ని గ మంది
 చనువునన్నారు- ఇదేదా ముల్కీభా
 వల అభివృద్ధి- ఇంతము, కాని కేస
 ఖమ్మ అనుమన్నది ప్రాపంచ్య రీతియ
 ఎంతకాలం పొందుచున్నార- ఆవ్య
 యాన్నిటికేదా ప్రతిఫలము! ఇదిఅభి
 వృద్ధి కావలసి న్నట్లముగా చెప్పుచు
 న్నాడు.

తత్పరమశాఖలో ఇదివరలో పిక్చర్లుకు ౨౬-౭౦ వ్యయముచేసిరి. ఇదివరకు దురారాని మేము పలు వారూ తెలియముందేనా కాని ముందే వ్యయ సహించినవారు పలువురందేని. ఇప్పుడు మేముచేసిన దేనివఱునది. ౨౭ డిల్లీశాఖములకు బహుభాగా ఇక ముందుకు వుటకు ౧౩-౩౩ వ్యయమును పలుల పిక్చర్లుచేసినారు, ఇదివరకు చాలామందివలన మేము అపరాధ్యులవారము. కాని నివేదిక వారేదానిని గుర్తించి ముందుకు ౨౬-౭౦ వరకు తగ్గింపుచేయు పిక్చర్లుచేయుచున్నామని తెలిపినారు. అదివరకు యెక్కువచేసి అని అంటున్నాము. ఎందుకంటేరా. ఒకప్పుడు తత్పరమశాఖకు ౫ రూ. ఇస్తారట. వుటకు. అందులో వదిలెక్కుము. ఇక ముంద్రే నవారుగలరానివెక్కిగలరాని ఒకపాత్రేనవారు. ఇక తత్పరమశాఖకు లుకుచులేక క్రితంబునంద్లయలోకంబున కపమ్యుచ చేయుచున్నారు. అందువలన వత్తులో కొద్దిగాచూచినట్లే కేవలము కాగలదు. వుటకు తత్పరమశాఖకు ౫ రూ. ఇస్తారట. అందులో ఒకపాత్రేనవారు. ఇదివరలో ౧౩-౩౩ వరకు ఇచ్చినారు. ఇదిగిరిలో కొంతవలదు విలువ చూచుచున్నది. ఇది అపవరమ్యమున ప్రభుత్వమువారే గుర్తించినారు. అందుకువారే దివ్యవాదాలు. ముని

గంధర్వ పద విజ్ఞానము గ్రంథమున ౬౬౦వ
పుట నవ్యమునామో అశ్వమేధకర ౪౪
పుటలపై వీధ్యముచేయుచుదిగారు. మంచిది
వనియే! దానియతరు మూలభాషను కను
టో అనేక అపవిత్రాంశాలను మునియే
చూసెను. ఇదిగూడ మంచిదియే
గాని నన్నెల్లగ్రంథములో ముట్టికావలె
లో వస్తూరాముద్రించినారా? ఎకాక్షరప
ద్ధ కిరణం తెనుగులోని తవణిమనముకా
కాభ్యాసమున గొప్పవర్తినిపన జరుగు
చున్నవనియే దానిని మునియేతునను
గాలివారూ వింటిటు అసీరివార
యందు. ఇది నివేదికలోని కొన్నివిష
యాలు. ఇంకాకలవు, మరెప్పుడైనా
విచారించుము. ✓

_____

హిందువుల పండుగలు
మరియు వారు గోలకొండపట్టికి
వలయువారు

గ ద్యా ల మ హో త్స వ ము

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible][illegible]

కలెండర్‌లో
 ఈవార్షికమునకు వివిధ యోగ
 కాలమునకు ముఖ్యముగా నున్నది. ఇట్లు
 వాసుదేవస్వామియొక్క కాలము
 ౪౭౭౭ సంవత్సరమునకు, కలెండరు కే
 లి తొలిముద్రమునకు, వాసుదేవస్వామి
 పరిశీలింపి, కలెండరునకు తుల్యమును
 మాత్రము ప్రకటించి యున్నది. ఇది వ్యా
 ప్తియైనది. కలెండరు క్రైస్తవ కలగ
 యులకుగానూ, వాసుదేవస్వామి కలగ
 యులకుగానూ ముఖ్యమును నున్నది. ఇట్లు
 మాత్రము తుల్యమును ముఖ్యమును నున్నది.
 ఇది మాత్రము కలెండరు కలగ యులకు
 కలెండరు కలగ యులకు

పవనం ప్రతివర్షమును
 ముప్పును మోచి ముట్టమును బోయి నగరం
 నుండు ప్రాంతమున నున్నవలెను శ్రీమహామాయ
 శరీరమున శీతమునులగు శ్రేణుములను బో
 ట్టుచితి పుష్పాక్షానుకు మార్గములనుబట్టి
 ఇటువంటి ఇటువులకు భూమిని బాధించు
 యంతరంగానీ తామును... శరీరము
 యందును గల ఉష్ణమును విడుదలచేయు
 వలెను తన ఉష్ణమును సమయముననుగుణము
 యంతరంగానీ గలది నుండి వేరుచేయును, ముఖ్యము
 ప్రతి శీతమును, శాస్త్రముననుగుణమునను
 కరమునను... ఉత్తమును... అయిదువలెను
 గలదునను... అను... ప్రతివర్షమునకు ముట్టము

రకుల-యొద్ద గారన శ్రీయువకవిరచితి-వి-
 ఎల్-ఎల్-వి- గాన పీఠ చాల మందివాడు
 సార్వజను-నివృత్తికు విద్యవృత్తి ప్రభువున
 ము కుళలంబెందు గుండుకె- ఇది ప్రభులకు
 గా గానికొందియ- ఈవర్షవృత్తి ప్రభువు
 వృత్తి గా మందికలమునకు వర్షున- గా సాక్షి
 చలెనె-

[illegible][illegible][illegible][illegible]

గోపాలపేట సంస్థానము

ಗಮೋದ್ಧಾರಣಕಾರ್ಯ

ದ್ರೌತಿಯವಾರ್ಷಿಕ ನಿವೇದಿಕೆ

శ్రీమతి రాణీ లలితాదేవిగారు

గోపాల శత్రు వంశా

మనదేశములో అన్ని కాలపు ప్రజలు, గ్రామములలోనే నివసించును. గ్రామీణులందఱు దమ సంఘదేశోత్పత్తియొక్క రహస్యమును యెఱిగియున్నట్లు నేననుకున్నాను. సమస్తావస్థలలో అట్టి గ్రామస్థానికమును నున్నపుడు తిరిగివచ్చి శ్రద్ధ వహి చువారి వంతు అతి స్వల్పము. మైదానాదు మహానదులు అనేక చిన్నచిన్న నల్లని నదులు కలుపు. కర్జులు, వనశ్యుల ఇత్యాదుల నల్లనదులు వాటిలో కలుపు. గోదావరీలు నందానము వీచి కర్జునం దును, వాఙ్గి కలదాయించుచు, చిన్న చి. అయినను గ్రామస్థానికమునకు వైపు తన. నానమనూర వసించినంతటి శ్రద్ధ యెవరైనను వహించలేదు నిరాశా లముగా దెప్పవచ్చును.

గ్రామపంచాయత్యమున గ్రామీణుల అభివృద్ధికి కృషికి గ్రామానికి కావల్సిన కరెంటు విద్యుదుత్పత్తి పనులను, మన చేతము కృషికి అవసరముగాగల చేసుము, కర్షకులకు ఈ కాపులను యొక్క పెనుమొనల వంటి వాడు. అట్టి సర్కారుగవ్వనీతికి పాటుపడుటనే నిజమైన గ్రామోద్ధరణ పనులను పూర్వపు పాపముకాకలూ భావనమందు గ్రామస్థులచేతను కర్షకులకు అత్యుత్పత్తిని గ్రామస్థులనులకు లాభకరమగుచు దేను కావుననే మన చేతనావలయు యేట్టి యింకట్లులాలేని సుఖదీనమును చేసినందుండి. నేనును ప్రతివాడు చేసినవనదని గ్రామకేరి గానయచు చేసినవమయ్య. ప్రకాశాంగమయిన గ్రామోద్ధరణను పన్నవలనలకు కావున గ్రామీణులను పేరు చేసినవలసి పాటుపడుట కర్షకులకు అవసరము లోనివలసి ప్రవాహితి కునుదల్యుట నియమమవలెనైన కానకలగుటచు వానిను

అక్కే యోగ్యులైనవారు, పై అధికారులు వచ్చివచ్చును మాగ్రము వారి కిందలో చుట్టవలె వారిని సంక్షేమపెట్టిరామును నలవడం, హతు పెట్టినవారికి రాము శిక్షాంశ కేంద్రముగా గాంచును (వెలలి శిక్షాంశ - హిక్ మొనవచ్చు చుండును. నేటికాశములం గ్రామీణులవలెము నేటియునుచునులయం నడచియోక్తి లేదు. గ్రామీణులవలెనే భక్తులై వచ్చును వారి దురవస్థను వర్ణింప నలవి యెగునా!

వారి విద్యనువలననే వరమాత్యు
 విశ్వవలననే, గోపాలచల శాసన
 భాగమునకు శ్రీమతి రాణలితాదేవి
 వంటి సుతాగ్రామియగు నాటి లలిదేవి
 అది తమోదామియగు నాటిగారికి
 చేయించునట్లు కాన గలుగు ప్రకారము
 మంలు గ్రహము అవిద్యాంధకారము
 సమరముచేయుచు (శ్రీమేనలగారం)
 రాత్రిపాఠశాల స్థాపించబడినది. తనకా
 కాలలో ప్రస్తుతము చదువునంతభాగ్య
 నూటించిరియున్నది. ఇందుకు చింత
 గ భువనములు, వలకలు విద్యార్థుల
 కివలనను గలవలన రాత్రిపాఠశాల
 నిమిత్తము ఇప్పుడువరుచున్న భవనము
 కిరెండ్రు ౧౧-౦౯ గారినవలనమీనములో
 111౧2-౦-౧౧-౧౯ ౨౦౧1౪౩-౧౪-౧౦
 ౧౯వలో ౧౪-౦౪-౨౦ ౧౯౬౪మార్చి
 మూడవ రోజున ప్రస్తుతములు లాక్కు
 కి దీనితరలకలవలన లక్షలు రెక్కల ౨-౦౦
 పుణ్యమునవలనమీనది లేదేమో, లోడ
 స్వీకర్తగారకులు ర 2౦౦-౦-౦౦ వలనను
 విద్యార్థులు, బట్టలనిమిత్తము 3౦౦ వలన
 చూపుచున్నది. పుణ్యమునవలనమీన
 యొక్క శేవలమొక రాత్రి పాఠశాలగొర
 కయి వెల్లువవలనమీనది ధృవము

౧౮౭౩-౭౪-౯౦ ప్రభుత్వమునను విద్యా
 స్థలసంఖ్య అభివృద్ధియగుగా నుండెను-
 మొదటిసంవత్సరము సంఖ్య ౩౦౬ మిం
 దెక్కును. రెండవ సంవత్సరము కొద్దిగా
 పెరిగెను: ప్రస్తుతము నందిన మొదలి
 యున్నది- ఈ వందలో అధికాంశము
 హానుమెలకలర- తదితర నిష్కలాలివా
 నుకడల యందు విద్య ప్రవృత్తియైనదన-
 నుచుకొనినది. బాలు విద్యావృత్తి కన్న
 మును దివసాకాలముకడ నడువబడునను-
 ఈ పాఠశాలకు వచ్చు ప్రవీణులు ని
 తలుకొని రూపాంతు పునఃములు పలు
 కలు యున్నందున-

విద్యగ్రామిణులు దౌర్జన్య వి
పారశార్థమయి పనులు కల్పించబడినవి
చరిత్రావంధము (గోపాలపేట) నకు
సకల గంగంఁగు, లిష్టబడెను. ఆ వంధు
మందు గదితి హిందువులు, గరహమున
స్వామలు, రర హరిజనులు, శ కైశ్చ
పులు మడికెదరు.

గంప సేనంబరుగగళంఱో బీజకమల
సోకళాన్దమయి ఒక బట్టలదుకాణము
కూడ స్థాపించబడినది. వీరికిఁగల విని
యోగము బడి ఏ ముగిల ధన ము
గిరి-౨౯-౫-౩, ౨౯వదిసంబరుగగళం
వరకు ౨౯వగిరిగగళం, పిలువగల బట్ట
లమృదువైనది. లాభము వశ్యమిది,
దుకాణము తెరువబడలేదను నేను తప్ప
నక్కరలేదు. కొన్నధికకై లుల్లెక్కాన్ద
శివశివకొప్పులన్నకై లిమ్మ బట్టలమృదు
మ-పరిబట్టమైన ధర బ్రాహ్మణులకు
యందును, దుకాణపుకారు మొనముచేయుట
కేయియును చిలులేదు-గ్రామీణులబట్ట
లుగిని, వారికనుగుణముగనున్నప్పుడు
(అనుగా వారికడ ప్రదత్తముచేయవలయును
వాటిధర తెల్లించుచుండును
౨౯-౨-౮-౧ నేటివరకు దుకాణపు
కాళియున్నది నేను లేవు బట్టాధర
ప్రతిదినము పెరుగుచునే యున్నది-
లాభమువలన వీరిది దుకాణము తెరువ
బడలేదు, కాబట్టి పూర్వపుధరలకే బట్ట
లమృదుమయియును. హైదరాబాదు
యిల్లాహ్ గొప్ప నగరములకున్నగిని
వర్తమానుములు గోపాలపేట యందే
తక్కువధరకు బట్టలమృదుమయియును
మనము గాంచుచున్నాము.

గత వంశక్షరము ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయ శాఖ (Agricultural Department) నుండి (Paddy seed H. 8. No 12) విత్ వస్తు వత్తన దాని గ్రామస్థులకు పంపబడినది. ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖవారు కావలసినంతవిత్తనముల విస్తరితముగా నిలిపి- కాపురములలోని విత్తనముల మాత్రమే పంపబడినది. కె.కె.ఎ. ఎక్కువగా పంపబడినది. విత్తనములకు తిరువునకుగలది రూ.కె.ఎ. వ్యయపరచబడినది.

గోపాలపేటకు	కె.ఎం. నేర్పు	విత్తనములు-
ముప్పనూరుకు	౧౮	"
ఎలకు	౧౫	"
చీక-పల్లి	కెం	"
నేనుడులకు	౨౦	"

యివ్వబడినది. ఎక్కువకు కెం నేర్పు ప్రకారము విత్తనము చల్లబడినది. సగటున ప్రతియెకరమునకు ౧౦ పుట్టి పంట పండినది (పుట్టి ౧౨ పల్లములు) ఎక్కువగా తిరువునకు, గోపాలపేటకు పంపబడినది.

అనంతపురము గ్రీన్స్ బ్యాంకులో
ధాన్య పు కొట్టు (Grain Bank)
శ్రీవారు తెలుపవలసినారు. రుగిరిరిరి
విలువగలధాన్య నింతవరకు కొన
బడినది.

(గ్రామోద్ధరణ కార్యమునయొక
బొగ్గువాడవలంచి ఒక మిల్క్ టెన్కర్
పట్టుకున్న వారి గ్రామోద్ధరణ కే.
(రూరల్ డెవలప్రింగ్
Centre) పైనింగొరకు పంపబడి
యుండెను. చర్మాలయమును
(Tanning centre) స్థాపించు నుదేశము

మూలకా న య్యో పే దు గ ల క్తిక
హరిజన యోవకుడు ప్రాప్తిం గుక యి వం
పబడియుండెను. కొద్ది దినములలో
ఒక చర్మాలకుము కూడ సాపించ
బడును.

పరివారము వివిధముగా గాఢా
స్థానకార్యము యునకల్పించిన ప్ర
సన్ను దివ్యకమే ప్రజలలో ప్రబల
మనది అకాంక్షి అవలీలగా దూరమొ
యుండెడిది దా' ప్రజలు సుఖశ్రవణము
గమనగలిగి యుండెడివారు కదా
దారిద్ర్యదుఃఖములు నశించి సుఖసంప
దలు కాండంబుగాదునుంజెసి కదా

భక్తి మార్గముతో
సంగీత, సాహిత్య సమైక్యము

రంజిత్ వారి గాన శాస్త్రకటన చిత్రము

భక్తసూరదాసు

“సంగీతసాహిత్య కళావిహీనః ।

సాక్షాత్ పశ్య: పుచ్చ విమాణహీనః ॥”

ఈ రెండు కథలూ అలవడి బంగారుకు సుగంధ
మల్లినట్లు వాటిని భక్తి మార్గమున, ఉపయో
గించుకొని పరమానందించిన మహాభక్తుని
జీవిత ఘటము

సైగల్, ఖుర్షీద్, మానికా, జేశాయి, నాగేంద్ర

మొదలెన్నపములు నటించారు

దర్శకుడు: చతుర్భుజ రౌమ్

స్వారంబము   సాయంత్రం గం 3-00

4 మార్చి 1913   63, 10-30 కు

గురువారం   మొదలు

ప్రతి శుక్ర, ఆదివారములు,

పగలు : 1 గంటలకు ప్రత్యేకమ్యాటినీ

జమీన్ దార్ మహల్

ఫా. 2158 ఆవిష్కరణ, హైదరాబాదు జిల్లా

దీప్తిబ్యాటర్లు. సైన్స్ అధ్యయనాలు, కింగ్స్, సికింద్రాబాదు